

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „СВ.СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

с. Нова махала, общ. Николаево, обл. Стара Загора

Тел. 04330 / 21 76 ; e-mail info-2407136@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:.....

/ Кремена Качарова-Душева

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ,
ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД**

За учебната 2026-2027 г.

Приет на заседание на Общото събрание

с Протокол № 6 / 01.09.2026 г.

утвърден със заповед № РД 10 - 320 / 01.09.2026 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1.С този правилник се определят изискванията за осигуряването на безопасни условия на обучение, възпитание и труд в НУ "Св.св. Кирил и Методий", с. Нова махала.

Чл. 2.Правилникът има за цел да конкретизира основните изисквания, които трябва да се спазват при провеждане на обучението, възпитанието и труда, предотвратяването на евентуални трудови злополуки и заболявания на учениците, получени в резултат от учебния процес или при провеждането на екскурзии, летни и зимни лагери, зелени училища и други.

Раздел II

ПРАВА,ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД

Чл. 3.(1) Директорът е длъжен да осигури:

1. Закона за здравословни и безопасни условия на труд (обн., ДВ, бр. 124 от 23.12.1997г., последно изм. и доп. ДВ, бр.27 от 29.03.2024г.), Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците служителите по правилата нза осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, Инструкция от 5 юли 1996г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета (обн., ДВ, бр. 61 от 1996г.), Указание от 17.01.1997г. на МОН по прилагането на Инструкцията за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.
2. Подходящи стаи за кабинети.
3. Прилагането на изискванията за безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на класните стаи и кабинетите.
4. Необходимото оборудване за пожарна безопасност, както и изправността на наличните противопожарни уреди и съоръжения.
5. Изправността и надеждността на пътищата за евакуация, правилната експлоатация на отоплителната и електрическата инсталация.
6. Запознаване на учениците, педагогическия и непедагогическия персонал, както и на родителите с правилата за осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд.
7. Регистрирането, отчитането и анализирането на злополуките и на професионалните заболявания по установения ред.
8. Контрол по спазването на изискванията на безопасни условия на обучение, възпитание и труд и да отговаря за тяхното изпълнение, както и за изпълнението на инструктажа по безопасност.

(2) В края на учебните занятия директорът докладва на ОС и анализира безопасността на обучението, възпитанието и труда през годината.

Чл. 4. Чистач /отговорник/ по поддръжка е длъжен в началото на учебната година да инструктира педагогическия и непедагогическия персонал за ползването на електрическите уреди и съоръжения, електрическите инсталации и отоплителната инсталация, местата на училищната сграда, които застрашават живота и здравето на учениците. Проведеният инструктаж се отразява в Книгата за инструктаж на работното място срещу подпис на инструктираните.

Чл. 5. Класните ръководители са длъжни:

1. да инструктират учениците по безопасност, здраве, хигиена и пожарна безопасност три пъти годишно срещу подпис в първите 2 дена на всяко тримесечие (първите 2 учебни дена); /списъците с подписите на инструктираните ученици се събират в класъор, който се съхранява в дирекцията/:
- ❖ в началото на учебната година,
- ❖ след коледната ваканция,
- ❖ след пролетната ваканция;
2. да вписват проведения с учениците инструктаж в специална тетрадка за инструктажите;
3. преди провеждането на екскурзии, лагери и походи да инструктират учениците за основните правила с цел да бъде осигурено безопасното им осъществяване.

Чл. 6. Забранява се увеличаването на продължителността на учебния час и съкращаването на междучасията от учителите, което води до преумора на учениците, намаляване на вниманието им и до увеличаване на опасността от злополуки.

Чл. 7. Учениците са длъжни:

1. Да изслушват началния и периодичния инструктаж за правилата по безопасност и хигиена и по пожарна безопасност.
2. Да се разписват в Книгата за инструктаж на учениците, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасните условия за обучение, възпитание и труд, и се задължават да ги спазват.
3. Да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в обществения транспорт.
4. Да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление.
5. Да знаят разположението на уредите и съоръжения за пожарна безопасност в училището, както и използването им при гасене на пожар.
6. Да знаят основните правила за оказване на първа помощ при злополуки.
7. Да не ползват под никакъв предлог без необходимост съоръженията и уредите за пожарна безопасност.
8. Да не седят по первазите на прозорците, да не се надвесват през тях.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ, ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО, ВЪЗПИТАНИЕТО И ТРУДА

Раздел I

ИЗИСКВАНИЯ КАМ МАШИНИТЕ, СЪОРЪЖЕНИЯТА И РАБОТНИТЕ МЕСТА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

Чл. 8. Работата с електрическите инсталации и с електрическия ток трябва да се извършва в съответствие с изискванията на Наредба №3 от 09.06.2004 г. за устройството на електрическите уреди и електропроводните линии и Правилника за устройството на електрическите уреди и Правилника за безопасността на труда при експлоатация на електрическите уреди и съоръжения, като се спазват следните правила:

1. Конструкцията, видът на изпълнението, начинът на монтажа и класата на използваните машини, апарати, уреди, кабели, проводници и други електрически съоръжения трябва да отговарят на номиналното напрежение на мрежата или на уредбата, на условията в обкръжаващата ги среда (влажна, взривоопасна и др.) и на изискванията на споменатите правилници и стандарти.
2. Използваните в електрическите уреди съоръжения по своите нормирани, гарантирани и изчислителни характеристики трябва да съответстват на работните условия на дадената електрическа уредба.
3. При всяка електрическа уредба трябва да бъде осигурена възможност за лесно разпознаване на частите, отнасящи се до отделните нейни елементи. Схемата ѝ трябва да бъде проста и ясна, съоръженията – подходящо разположени и с необходимото оцветяване, надпис, маркировка и сигнализация.
4. Тоководещите части на електрическите машини и на инсталациите, намиращи се на достъпна височина, трябва да бъдат сигурно изолирани или оградени.
5. За да не се допусне нещастен случай при евентуално нарушение на инсталацията, токопроводящите части на електрическите консуматори и съоръжения, които нормално не са под напрежение, трябва да бъдат предпазно занулени или електрообезопасени по друг начин, против допирно напрежение.
6. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко два пъти през годината.
7. Експлоатацията на подвижни електроконсуматори за напрежение над 50 волта, които не са с двойна изолация на корпуса, се допускат само, ако се захранват чрез контакти и щепсел тип "шоко" или са осигурени против допирно напрежение с помощта на автоматично изключващо устройство.
8. Прокарването на електрически проводници от силови и съобщителни инсталации в една и съща тръба е ЗАБРАНЕНО.
9. Всички електрически табла – главни, разпределителни и пускови, трябва да бъдат изключвани.

Раздел II

ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА,,

Чл. 9. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинетите температурата трябва да бъде в границите от 18 до 21 градуса.

Чл. 10. През зимните дни е необходимо редовно да се почистват дворът и тротоарът пред училището, като се предприемат мерки срещу обледяване и образуване на хлъзгави участъци.

Чл. 11. Всички стълби в сградата на училището трябва да имат здрави перила.

Чл. 12. През междучасията трябва да се осигурява няколкократно обмяна на въздуха в класните стаи и кабинетите.

Чл. 13. Във всички класни стаи и кабинети трябва да се вземат мерки за максималното използване на естественото осветление.

Чл. 14. Осветителните тела, прикрепени към тавана, трябва да са подредени правилно, за да не правят сянка и да има еднаква интензивност на осветяване.

Раздел III

ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

Чл. 15. Изисквания за пожарна безопасност към помещенията:

1. На територията и в помещенията на училището трябва да се поддържа чиста среда. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.
2. Към всички сгради и съоръжения по всяко време трябва да бъде осигурен свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете към сградите и съоръженията трябва да бъдат винаги в изправност, свободни от всякакви материали, а през зимата – почистени от сняг и лед.
3. Евакуационни изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.
4. Вратите, определени за евакуация, трябва да се отварят навън, да бъдат винаги свободни от всякакви материали, с оглед винаги да могат да се отварят. При необходимост се допуска да бъдат заключени, като за изправността на заключващото съоръжение отговаря директорът или опълномощено от него лице. За осигуряване на бързо отключване трябва да има комплект ключове за евакуационните врати. Единият комплект ключове трябва да бъде на определено място, известно на всички от персонала.

Чл. 16. Изисквания за пожарна безопасност при провеждане на масови мероприятия в училището: тържества, викторини, спектакли и др.

1. Организаторите на мероприятиято преди започването му щателно трябва да проверят помещението, запасните изходи и осигурителните средства за гасене.
2. През времето на провеждане на мероприятиято при учениците трябва да присъства дежурен учител, инструктиран за правилата за евакуация на учениците в случай на пожар.

3. При провеждане на масови мероприятия е забранено:
- ✚ Провеждане на светлинни ефекти с използване на химически вещества, които могат да причинят пожар.
 - ✚ Да се загасява напълно светлината в помещението.
 - ✚ Да се обличат учениците с костюми, които са лесно запалими или непропити с огнезащитни състави.
4. При провеждане на новогодишни тържества е ЗАБРАНЕНО:
- ✚ Поставянето на елхата на разстояние, по-малко от 1 метър от стените и отоплителните уреди.
 - ✚ Поставяне на елхата в положение, затрудняващо бързото евакуиране и излизане от помещението.
 - ✚ Украсяване на елхата с играчки от хартия, памук и други леснозапалими материали, които не са обработени с огнезащитни състави.
 - ✚ Използването на свещи, бенгалски огън, фойерверки и други подобни запалителни и пиротехнически материали.

Раздел IV

ПРАВИЛА И ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ ПО ФИЗИКА И ХИМИЯ

Чл. 17. Кабинетите трябва да имат в непосредствено съседство хранилище и да бъдат подходящо осветени. Учениците са задължени да спазват безупречен ред, чистота и всички правила за качествено и безаварийно провеждане на опитите.

ЧЛ. 18. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО трябва да се спазват следните правила:

1. Преди започване на лабораторните занятия е необходимо учителят да инструктира учениците за методиката и техниката на провеждане на опитите, като обърне внимание на опасните моменти.
2. При възникване на неясноти при провеждане на опита работата веднага да се прекрати. Всяко повтаряне на опита или извършване на други опити да се осъществява само след съгласието на учителя.
3. Забранено е на учениците:
 - ✚ Да опитват на вкус веществата.
 - ✚ Да използват неизмити съдове.
 - ✚ Да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце.
 - ✚ Да насочват отворите на епруветките към съучениците си или към лицето си.
 - ✚ Да изнасят извън кабинета химични вещества.
 - ✚ Да носят храни и да се хранят в кабинета по химия.
 - ✚ Да влизат в кабинета без присъствието на учител.
4. Учителят е ДЛЪЖЕН строго да спазва нормативите за допустимите количества вещества, опасни за живота и здравето – отрови, реактиви, samozапалващи се, взривни и други.

Чл. 19. При провеждането на учебни часове по физическо възпитание и спорт ТРЯБВА да се спазват следните правила:

- ✚ Уредите и съоръженията трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
- ✚ Да не се допуска от учителя игра с уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
- ✚ Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части /винтове, обтегачи, възли, точки и др./.
- ✚ Да се играе върху гимнастически постелки, които да намаляват удара при евентуални отскоци и падания.
- ✚ Да се поддържат ред и последователност при изпълнение на упражненията, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др., криещи опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или при уплаха.
- ✚ Учителят трябва да оказва помощ при изпълнение на трудни елементи от упражненията и да осигурява предпазвания от травми в случай на несполучливи опити за изпълнение.
- ✚ АБСОЛЮТНО необходимо е да се следи психическото и физическото състояние на учениците и при наличие на отклонения да не се изисква изпълнение на трудни елементи.
- ✚ Баскетболните табла, хандбалните врати и др. трябва да бъдат закрепени стабилно, по подходящ начин.
- ✚ При изхвърлянето на уреди СТРОГО да се наблюдава да няма ученици около попаденията или в периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатият уред.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ ПРИ РАБОТА И ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

Чл. 20. Инструктажите по безопасност и здраве при работа и пожарна безопасност са: начален на работното място, периодичен и извънреден.

Чл. 21. Инструктажите се провеждат в рамките на работното време.

Чл. 22. Провежданите инструктажи се записват в Книга за инструктаж по образец съгласно нормативните изисквания.

Чл. 23. Целта на началния инструктаж е лицата, които постъпват на работа, да бъдат запознати с основните правила и изисквания по безопасност и здраве при работа и пожарна безопасност на територията на училището; с вида и характера на извършваната работа;

С възможните рискове и изискванията към тяхното поведение с оглед запазване, здравето и живота им.

Чл. 24. Инструктажът на работното място е практическо запознаване на работника или служителя с конкретните изисквания за безопасност при изпълнение на трудовата дейност.

Чл. 25.Периодичният инструктаж има за цел да поддържа и опреснява знанията по безопасност и здраве при работа и пожарна безопасност

Чл. 26.Извънредният инструктаж се провежда след случай на смърт, на тежка аварийна трудова злополука, пожар, природно бедствие, при констатирани груби нарушения на нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа и пожарна безопасност, както и с работещите, отсъствали от работа повече от 45 дни, независимо от причините за отсъствието.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд се утвърждава със заповед от директора на училището не по-късно от началото на учебната година.

§ 2.Настоящият правилник се издава на основание чл. 275, ал. 1 от Кодекса на труда, чл. 259, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за здравословни и безопасни условия на труд /обн., ДВ, бр. 124 от 1997г, последно изм. и доп. ДВ, бр. 27 от 29.03.2024/; Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд , както и Инstrukция №1 от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия за обучение, възпитание и труд в системата на народната просвета /обн.,ДВ,бр. 61 от 1996 г./